

**Uchwała Nr
Rady Miejskiej w Jaworznie**

z dnia 2020 r.

**w sprawie usunięcia pomnika poświęconego Bojownikom Polskiego Ruchu Oporu
poległym w latach 1846-1945 o wyzwolenie narodowe i społeczne**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.), art. 5a ust.1 i 2 oraz art. 6 ust.1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1103)

**Rada Miejska w Jaworznie
uchwała, co następuje:**

§ 1

Wyraża zgodę na usunięcie pomnika poświęconego Bojownikom Polskiego Ruchu Oporu poległym w latach 1846-1945 o wyzwolenie narodowe i społeczne, posadowionego w Jaworznie przy ul. Grunwaldzkiej, na działce oznaczonej nr 231/8 obr. 266, składającego się z granitowych bloków o łącznej wysokości ok. 6 m przedstawiających figurę „bojownika” trzymającego w ręku sztandar.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Jaworzna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Prezydent Miasta Jaworzna

Paweł Silbert

Uzasadnienie

Po wejściu w życie ustawy z dnia 1 lipca 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 1103), która nakazuje usunięcie z przestrzeni publicznej pomniki symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny, lub w inny sposób je propagujący, pomnik poświęcony Bohownikom Polskiego Ruchu Oporu poległym w latach 1846-1945 w walkach o wyzwolenie narodowe i społeczne nie został wykreślony z Ewidencji Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego. W związku z pojawiającymi się wątpliwościami MZNK wykorzystując dostępne materiały historyczne zwrócił się do Instytutu Pamięi Narodowej z prośbą o zajęcie stanowiska czy omawiany pomnik podlega cytowanej ustawie. Informacje, na podstawie których tut. Zarząd przygotował rys historyczny przedmiotowego miejsca pamięci zostały zaczerpnięte z Zeszytów Historycznych Miasta Jaworzna, materiałów opublikowanych przez oficjalny portal turystyczny województwa śląskiego „Śląskie. Pozytywna energia” oraz Kartę Ewidencyjną miejsca pamięci z kwietnia 1994 roku, zaktualizowaną w marcu 2001 roku. W otrzymanej opinii z dnia 23 kwietnia 2018 r. Organ uznał, iż omawiane miejsce pamięci powinno zostać dostosowane do wymogów wspomnianej ustawy poprzez usunięcie obecnego napisu i zastąpienie go nową inskrypcją, tj. „W hołdzie mieszkańcom Jaworzna walczącym o niepodległość Polski”. MZNK poinformował Instytut Pamięi Narodowej, iż na terenie miasta w bezpośrednim sąsiedztwie Biblioteki Miejskiej jest usytuowany pomnik poświęcony mieszkańcom miasta walczącym o niepodległość Polski. W otrzymanej opinii z dnia 27 lutego 2019 r., Instytut Pamięi Narodowej w Warszawie - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa, uznał iż pomnik poświęcony Bohownikom Polskiego Ruchu Oporu poległym w latach 1846-1945 w walkach o wyzwolenie narodowe i społeczne jest niezgodny z art.5a ust.1 ustawy dekomunizacyjnej, powołując się na definicję „Słownika Współczesnego Języka Polskiego” pod red. prof. dr hab. Bogusława Dunaj, która w sposób jasny wskazuje że pomnik nie jest tylko elementem krajobrazu kulturowego, ale stanowi zmaterializowaną formę ducha czasu, w którym powstaje. Mając na uwadze powyższe trudno uznać, że wspomniany monument był dziedzictwem wartym zachowania. Ponadto w celu potwierdzenia zapisu dot. fundatora, tut. Zarząd zwrócił się z pismem do Związku Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych z siedzibą w Warszawie. W otrzymanych odpowiedziach od ZKRPIBWP z siedzibą w Warszawie oraz z siedzibą w Katowicach poinformowano, iż Związek nie posiada wiedzy ani informacji w przedmiotowej sprawie. Mając na uwadze art. 18 ust.2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie wznoszenia pomników. Jak wynika z postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie sygn. akt II OSK 3368/14: rada gminy posiada kompetencje do podejmowania uchwał w sprawie wznoszenia pomników, co należy rozumieć jako budowę, przeniesienie w inne miejsce, remont bądź rozbiórkę istniejącego pomnika. W świetle powyższego usunięcie pomnika uważa się za zasadne, a przyjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu pozwoli na realizację przedsięwzięcia.

Ustalony na październik 2019 r. koszt usunięcia pomnika wynosi 23.899,95 zł, na który to cel Miejski Zarząd Nieruchomości Komunalnych posiada zabezpieczone środki finansowe. Podjęcie przedmiotowej uchwały nie skutkuje zwiększeniem stanu zatrudnienia.

Opracował: Tomasz Bachowski - Naczelnik Biura Gospodarki Komunalnej.

Jaworzno, 27 stycznia 2020 r.